



gemeente Roermond

uw nummer

uw datum

ons nummer 54293-2023
onze datum 29 juni 2023
verzonden
inlichtingen bij
cluster E. Caris
doorkiesnr. Ontwikkeling Opgaven
0475 - 359 281

AAN

de leden van de gemeenteraad

bijlage(n) 1
betreffende raadsinformatiebrief inzake Actualisering erfgoedverordening 2018

Geachte leden,

Op 6 juni 2023 is aan uw raad een voorstel ingediend met betrekking tot de actualisering van de Erfgoedverordening 2018. Dit voorstel is behandeld in de vergadering van de Commissie Ruimte op 21 juni 2023. Tijdens deze vergadering is door wethouder Van Rey toegezegd dat hij uw raad door middel van een raadsinformatiebrief zou informeren over eventuele op- of aanmerkingen bij het voorstel vanuit het Monumentenoverleg. Dit overleg heeft op 22 juni plaatsgevonden maar tijdens het overleg is besloten de behandeling van dit onderwerp, vanwege de complexiteit ervan, te verplaatsen naar een extra overleg op 28 juni. Het concept-verslag van dit overleg is hier bijgevoegd.

Tijdens het overleg zijn de wijzigingen in de verordening nog een keer toegelicht en hebben de leden van het overleg uitvoerig gelegenheid gehad om vragen te stellen. De leden gaven aan dat hun vragen afdoende zijn beantwoord en dat ze akkoord zijn met de inhoud van de geactualiseerde erfgoedverordening en de nieuwe beleidsregel. Wel uitten ze hun zorg over het verdwijnen van de subsidiemogelijkheid voor rijksmonumenten. Door de portefeuillehouder is toegezegd dit te zullen monitoren en bij een evaluatie van de subsidieregeling te zullen 'meenemen'. Vooralsnog ziet het college dit niet als een probleem omdat rijksmonumenten gebruik kunnen maken van subsidieregelingen van het rijk. Bovendien leidt dit er toe dat er meer budget beschikbaar komt voor gemeentelijke monumenten die geen gebruik kunnen maken van deze rijksregelingen.

Wij hopen u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de (wnd) secretaris, de (wnd) burgemeester,

S.C.J. Scheepers

O. Hoes



Aan De leden van het Monumentenoverleg
CC Erik Caris
Van Elka Berberich
Cluster Ontwikkeling Opgaven
Tel. 06-21341269
Datum 28 juni 2023
Betreft Verslag ingelast overleg t.b.v. de actualisering van de Erfgoedverordening 2018
Gemeente Roermond en Monumentenoverleg dd. 28-06-2023

Verslag ingelast overleg t.b.v. de actualisering van de Erfgoedverordening 2018 gemeente dd.28-06-2023

Aanwezig: Wethouder van Rey, Fons Zijlstra, Leon Goijen (Stg. Ruimte), Coen in het Panhuis, Pieter Einig (Stg. Oude Kerkhof), Ton van Beers (Stg. Open Monumenten Roermond), Pierre van Lier (Heemkundevereniging Maas en Swalmdal), Saskia Mouchart, Elka Berberich (via Teams), Erik Caris (Gemeente).

Louis Wolters, Henri Smeets en Marcel Richter waren afgemeld. Saskia Mouchard zal, vanwege de afwezigheid van Louis Wolters ook aan Rura rapporteren.

Jos van Rey opent de vergadering. Erik Caris geeft een korte toelichting op de actualisering van de Erfgoedverordening 2018 en met name over de beleidsregel die hier onderdeel van uitmaakt.

De actualisering van de verordening dient in hoofdzaak twee doelen:

- Aanpassing aan de nieuwe omgevingswet (voornamelijk tekstuele aanpassingen);
- Aanpassen van de subsidieregelingen (afschaffen van weinig effectieve regelingen en vereenvoudiging van met name de regeling voor grote onderhoudsprojecten);

De subsidie voor grote onderhoudsprojecten blijkt in de huidige regeling te ingewikkeld. Het aanvragen van de subsidie blijkt te complex te zijn en ook de beoordeling van de aanvragen is te complex. Dit vanwege het onvoldoende aansluiten van de interne gemeentelijke regelgeving (begrotingscyclus) aan de subsidieregelingen van rijk en provincie en vanwege het ontbreken van voldoende budget om de regeling uit te voeren. De huidige regeling die in 2018, in samenspraak met het Monumentenoverleg, tot stand is gekomen moest aansluiten op Rijks- en Provinciale subsidieregelingen. Daarnaast zou de raad jaarlijks een budget vaststellen wat onmogelijk is gebleken vanwege een beleidsarme begroting. Deze subsidies moesten daardoor uit het reguliere budget komen met als gevolg dat aanvragers soms niet voldoende middelen ter beschikking kregen om (grote) werkzaamheden uit te voeren. Ook de tijdslijnen van de subsidie "3-traps raket" tussen Rijk, Provincie en Gemeente sloten onvoldoende op elkaar aan.

De kleine onderhoudssubsidie verdwijnt. Het is gebleken dat het geen zoden aan de dijk zet. De indruk bestaat dat men dit onderhoud ook pleegt zonder subsidie van de gemeente. Ook de subsidie op archeologisch onderzoek verdwijnt. Van deze subsidiemogelijkheid werd nauwelijks gebruik gemaakt. De subsidie op rijksmonumenten verdwijnt vanwege budgettaire redenen en omdat er voor rijksmonumenten ook andere financieringsmogelijkheden zijn, buiten gemeentelijke subsidies.

In de nieuwe regeling is €100.000,- per jaar vastgesteld voor onderhoud aan bijzondere categorieën van gemeentelijke monumenten. De gemeente vult in de oude regeling kosten van onderhoud aan tot 90% van het totaalbedrag. In de nieuwe regeling wordt dat een vast subsidiepercentage van 60%.

In de nieuwe regeling kunnen zesjarige subsidies worden verleend voor onderhoud. Daarnaast gaan vanaf het ingaan van de nieuwe beleidsregel subsidies vooraf uitgekeerd worden. Dit omdat monumenteigenaren vaak moeite hebben met het voorfinancieren van de onderhoudswerkzaamheden. Ook zal het beschikbare budget niet meer naar rato verdeeld worden over de aanvragers maar worden de aanvragen in volgorde van binnenkomst afgehandeld. Dit om te voorkomen dat er subsidies worden verleend die onvoldoende zijn om het gesubsidieerde project mogelijk te maken.

De verordeningen die nu gemaakt worden kunnen één op één overgenomen worden in een nieuwe verordening na invoering van de omgevingswet.

Jos van Rey geeft aan dat er met bestuurlijke flexibiliteit gehandeld zal worden aangaande de geactualiseerde erfgoedverordening (eventuele bijstelling van de beleidsregel indien nodig en gebruik maken van de hardheidsclausule).

Stichting Ruimte heeft schriftelijk vragen gesteld aan Erik Caris over de geactualiseerde erfgoedverordening. Erik Caris heeft deze schriftelijk beantwoord.

1. *Waarom wordt dit artikel (art. 2, zevende lid) nu in deze verordening toegevoegd? Wat is de aanleiding?*

Feitelijk is dit geen nieuw artikel. Inherent aan de bevoegdheid om besluiten te nemen is de bevoegdheid om deze besluiten ook weer in te trekken of te wijzigen. De aanleiding om deze bevoegdheid nu expliciet in de verordening op te nemen is dat deze ook in de modelverordening van de VNG expliciet is opgenomen. Beleidsmatig bestaat hiertoe geen aanleiding.

2. *Wat wordt verstaan onder het 'wijzigen' van een aanwijzing tot gemeentelijk monument? Graag ontvangen wij hier een specificatie van.*

Van het wijzigen van een aanwijzing tot gemeentelijk monument kan geen sluitende omschrijving worden gegeven. Wat bedoeld wordt is bij voorbeeld het wijzigen van de omvang van de bescherming of de reden tot aanwijzing. Twee voorbeelden zouden kunnen zijn:

- a. Beschermd is een villa met het daarbij horende koetshuis. Het koetshuis gaat door een brand verloren. In dat geval kan de omvang van de bescherming gewijzigd worden naar alleen de villa;
- b. Beschermd is een woonhuis vanwege zijn schoonheid. Door later onderzoek komt naar voren dat in het huis een belangrijke historische gebeurtenis heeft plaatsgevonden. In dat geval kan de reden om het woonhuis aan te wijzen tot gemeentelijk monument uitgebreid worden met het historische belang ervan.

Een meer praktische, administratieve reden om een bescherming te wijzigen zou b.v. een adreswijziging of de splitsing van het kadastrale perceel kunnen zijn.

3. *Heeft het college tot de vaststelling van de beoogde Erfgoedverordening ook al een (juridische) mogelijkheid om aangewezen gemeentelijke monumenten te wijzigen of in te trekken? Zo ja, op welke manier / in welke verordening of beleidsnota is dit dan juridisch geborgd?*

Ja (zie antwoord op vraag 1).

4. *Voor ons is het niet bekend hoe vaak er in het verleden een status van gemeentelijk monument is ingetrokken of gewijzigd. Hoe vaak is dit in de afgelopen 15 jaar gebeurd?* Uit mijn geheugen puttend kan ik één geval noemen waarbij de status van een gemeentelijk monument is ingetrokken. Van de oude bioscoop in de Hamstraat is de beschermde status ingetrokken. De reden hiervoor was dat de eigenaar aangaf dat de beschermde status belemmerend werkte bij het zoeken naar een nieuwe functie voor de bioscoop. Wijzigingen zijn, voor zover ik me kan herinneren niet voorgekomen.

5. *Kunnen wij van de afgelopen 15 jaar een overzicht ontvangen van alle gemeentelijke monumenten waarvan de status is ingetrokken of gewijzigd? Graag ontvangen wij dit dan, inclusief een motivering per monument.*
Zie antwoord vraag 4.

Aanvullend zijn in dit overleg de volgende vragen gesteld door de leden van het monumentenoverleg.

- *Aangaande Hoofdstuk 3, Artikel 13, derde lid.*

Bij het besluit tot aanwijzing van een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht wordt bepaald of en in hoeverre het tijdelijk omgevingsplan als beschermend in de zin van het vorige lid kan worden aangemerkt.

Wat houdt dit in?

Erik Caris legt uit dat deze regel in het leven is geroepen om het stads- of dorpsgezicht te beschermen in de periode tussen de aanvraag en het definitieve besluit.

- *Aangaande Hoofdstuk 4.*

Erik Caris geeft aan dat aangaande rijksmonumenten alleen de subsidie verdwijnt. Voor alle andere zaken aangaande rijksmonumenten blijft de rol van de gemeente hetzelfde. Bij grote wijzigingen en functieveranderingen moet advies gevraagd worden aan de RCE.

De commissie beeldkwaliteit word de commissie ruimtelijke kwaliteit in lijn met de terminologie die gebruikt wordt in de omgevingswet. De oude monumentencommissie is geïntegreerd in de commissie ruimtelijke kwaliteit en zal opereren onder deze naam.

- Het valt het monumentenoverleg op dat "buitenplaatsen" niet worden genoemd. Hoe worden die beschermd?

Erik Caris geeft aan dat de enige buitenplaats in Roermond een rijksmonument is.

- *Aangaande Hoofdstuk 6, Artikel 20.*

Indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven kan het college gemotiveerd afwijken van het in deze verordening bepaalde.

Wat zijn bijzondere omstandigheden?

Jos van Rey geeft aan dat het gaat om onvoorziene omstandigheden die dus niet van tevoren omschreven kunnen worden maar dat afwijkingen juridisch heel goed geborgd moeten worden.

- Wordt de jaarlijkse €100.000,- opgenomen in de begroting?

Jos van Rey geeft aan dat als de geactualiseerde erfgoedverordening besloten wordt, het daarmee in de begroting staat. Bij bijzondere projecten of initiatieven, bijvoorbeeld ten bate

van rijksmonumenten, kan er apart financiering worden aangevraagd bij de gemeente. Echter, niet binnen deze beleidsregel.

Jos van Rey geeft aan het afstemmingsproces met de werkgroep in een eventueel volgend traject beter te willen borgen. Over hoe dit vorm te geven zal in het volgende overleg gesproken worden.

De leden van het monumentenoverleg geven aan dat hun vragen afdoende zijn beantwoord en dat zij akkoord zijn met de inhoud van de geactualiseerde erfgoedverordening. Wel wordt de zorg omtrent het verdwijnen van de subsidie voor rijksmonumenten geuit. Erik Caris voert daar tegen aan dat door het verdwijnen van de subsidie voor rijksmonumenten meer middelen ter beschikking van gemeentelijke monumenten en beleidsondersteunende activiteiten komen. Voor Rijksmonumenten kan gebruik worden gemaakt van de rijks- en provinciale regelingen. Daarbij geeft Jos van Rey aan dat, als er grote problemen ontstaan bij de rijksmonumenten, deze beleidsregel geëvalueerd kan worden. Ook is een hardheidsclausule opgenomen in de beleidsregel.

Jos van Rey zal de raad via een raadsinformatiebrief informeren.